

סקירה כלכלית שבועית

3 במאי 2017

עיקרים

בארץ:

- המיקוד השבועי בוחן את הפרוגרסיביות של מערכת המס הישראלית בשנים 2013 - 2014, תוך השוואה בין החישוב המקובל, אך המצומצם, הכולל את המסים הישירים על פרטים בלבד (מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ומס בריאות), לחישוב הלוקח בחשבון חלק משמעותי יותר ממערכת המיסוי.
- נמצא כי מערכת המס פחות פרוגרסיבית מהתמונה העולה מהחישוב המצומצם. בעוד שהמסים על פי החישוב המצומצם הקטינו את האי שוויון בחלוקת ההכנסות באופן משמעותי (ירידה של כעשרה אחוזים בשנת 2014), על פי החישוב המורחב הקטינו המסים את האי שוויון בכ-3 אחוזים בלבד.
- בשנת 2013 המסים, על פי החישוב המורחב, הקטינו את האי שוויון ב-6 אחוזים, דהיינו מידת הפרוגרסיביות של המסים צומצמה בשנת 2014, בעיקר כתוצאה מהעלאת שיעור המע"מ.
- חלקו של העשירון העליון בהכנסה כספית ברוטו היה, בשנת 2014, 28.2 אחוזים, בעוד שחמשת העשירונים התחתונים יחד הסתפקו ב-23.8 אחוזים מהכנסה הכספית ברוטו. יש לציין שהכנסה זו כוללת הכנסה כלכלית (מעבודה ומהון) וכן הכנסה מתשלומי העברה. העשירונים התחתונים נסמכים יותר על תשלומי העברה, כך שחלקם בהכנסה הכלכלית נמוך אף יותר.
- במעבר מהכנסה ברוטו להכנסה נטו, מערכת המס מקטינה, כמצופה, את חלקו של העשירון העליון. אולם, באופן מפתיע יורד גם חלקו של העשירון התחתון, דהיינו חלקו של עשירון זה בהכנסה נטו נמוך מחלקו בהכנסה ברוטו. לעשירון זה חיטון שלילי ועל ההוצאה שלו מוטלים מסים ללא קשר להכנסתו. לשאר העשירונים חלק גדול יותר בהכנסה נטו מאשר בהכנסה ברוטו.
- במסים בחישוב המצומצם, מס ההכנסה על יחידים הוא הפרוגרסיבי ביותר. חלוקת דמי הביטוח הלאומי פרוגרסיבית אף היא, אך במידה פחותה. מס הבריאות הוא עוד פחות פרוגרסיבי.
- בין המסים שהתווספו לחישוב, המע"מ הוא הרגרסיבי ביותר. גם הארנונה (למגורים) רגרסיבית, במידה כמעט שווה למע"מ. לעומת זאת, מס החברות מאוד פרוגרסיבי.

סקירה כלכלית שבועית

3 במאי 2017

- בחודש מרץ נרשמה ירידה חדה בגירעון בסחר החוץ הישראלי בהשוואה לחודש פברואר, וזאת בשל עלייה חדה ביצוא הסחורות בהשוואה לעלייה מתונה ביבוא. על אף הצמצום בגירעון המסחרי שנרשם בחודש מרץ, הגירעון המצטבר ברבעון הראשון של השנה רשם עלייה משמעותית ביחס לגירעון שנרשם ברבעון המקביל אשתקד.
- ביצוא התעשייתי (ללא יהלומים מעובדים) נרשמה בחודש מרץ עלייה מהירה אשר באה לידי ברמות הטכנולוגיה הגבוהות. בלטה במיוחד העלייה בענפי הטכנולוגיה העילית.
- בחודש מרץ נרשמה עלייה של כ- 150 אחוזים ביצוא התרופות, מרמת השפל שנרשמה בחודש הקודם.
- יבוא הסחורות רשם בחודש מרץ עלייה מתונה בהשוואה לחודש פברואר. הגידול ביבוא נבע ברובו מעלייה ביבוא מוצרי השקעה וצריכה. זאת, על רקע תיקון לרמה הנמוכה שנרשמה בחודש ינואר ביבוא כלי רכב להשקעה וכלי רכב פרטיים, המיוחסת להקדמת רכישת המכוניות לסוף שנת 2016 משיקולי מס.
- סוכנות הדירוג פיץ' (Fitch) אשררה את דירוג האשראי של ישראל ללא שינוי ברמה של A+ עם תחזית יציבה, וזאת על רקע האיזון בין חשבונות חיצוניים חזקים, חוסן מוסדי וביצועים מאקרו-כלכליים איתנים לבין יחס חוב ממשלתי לתוצר ולסיכונים הפוליטיים והביטחוניים.
- מדד הייצור התעשייתי רשם בחודש פברואר ירידה מרמת השיא שנרשמה בחודש ינואר.
- מדד פדיון ענפי הכלכלה רשם בחודש פברואר ירידה מרמת השיא. ירידת המדד באה לידי ביטוי בשמונה מתוך שלושה עשר ענפי הכלכלה.
- מדד הרכישות בכרטיסי האשראי רשם בחודש מרץ עלייה קלה, בהמשך לעלייה שנרשמה בחודשיים הראשונים של השנה, לכדי רמת שיא.
- בחודש מרץ 2017 נרשם גידול במספר המשרות הפנויות ובשיעור המשרות הפנויות בהשוואה לחודש קודם.
- מדד מנהלי הרכש של בנק הפועלים רשם בחודש מרץ ירידה, זה חודש שלישי ברציפות, מרמת השיא שנרשמה בסוף שנת 2016. על אף הירידה, רמת המדד מוסיפה להצביע על התרחבות בפעילות הכלכלית.

סקירה כלכלית שבועית

3 במאי 2017

בעולם:

- ממשל טראמפ הציג באופן רשמי את רפורמת המס המתוכננת. עיקרי התכנית כוללים הורדה חדה בשיעור מס החברות, בשינוי שיטת המס מבסיס טריטוריאלי לבסיס פרסונאלי ובהורדת מס ההכנסה הישיר על הפרטים לצד צמצום מדרגות המס. על אף הצגתה הרשמית ע"י שר האוצר האמריקאי, כניסתה לתוקף כפופה לאישור הקונגרס והצפי כי הרפורמה תעבור עוד שינויים רבים עד לאישורה הסופי, אשר ימתנו אותה.
- על פי האומדן המוקדם, ברבעון הראשון של 2017 צמח התוצר האמריקאי ב- 0.7 אחוז בקצב שנתי. שיעור הצמיחה הנמוך ביותר שנרשם מזה שלוש שנים.
- ההאטה בקצב הצמיחה ברבעון הראשון מיוחסת להאטה משמעותית בצריכה הפרטית, להאטה בהשקעות ולירידה במלאים ובהוצאות הממשלה.
- היקף ההזמנות של מוצרים ברי קיימא בארה"ב, רשם בחודש מרץ עלייה, מתונה מהתחזיות. מדד הליבה (המדד בניכוי כלי תחבורה) רשם ירידה בניגוד לתחזיות.
- הבנק המרכזי האירופי הותיר את הריבית בגוש האירו ללא שינוי ברמת שפל של 0.0 אחוז, כאשר הריבית על הפיקדונות נותרה אף היא ללא שינוי ברמתה השלילית - 0.4 אחוז. במקביל, ההרחבה הכמותית צפויה להימשך, לכל הפחות, עד לסוף שנת 2017.
- נשיא הבנק המרכזי, דראגי, ציין בנאומו כי כלכלת גוש האירו רשמה שיפור נוסף, ומנגד חל צמצום נוסף בגורמי הסיכון לתחזיות הכלכליות.
- על פי האומדן המוקדם, קצב האינפלציה של מדד המחירים לצרכן במדינות גוש האירו, רשם בחודש אפריל עלייה והוא נושק ליעד האינפלציה של ה- ECB. קצב אינפלציית הליבה רשם האצה לרמתו הגבוהה ביותר זה קרוב לארבע שנים, אך עודנו רחוק מיעד האינפלציה.
- לפי האומדן הראשון לנתוני החשבונות הלאומיים בבריטניה לרבעון הראשון של שנת 2017, קצב הצמיחה של התוצר עמד על 1.2 אחוזים בקצב שנתי, האטה משמעותית ביחס לרבעון הקודם.
- מדד אמון הצרכנים בבריטניה רשם בחודש אפריל ירידה קלה. המדד מוסיף להצביע על פסימיות בקרב הצרכנים במדינה.
- הבנק המרכזי של יפן הותיר את הריבית ללא שינוי ברמתה השלילית של 0.1 אחוז, בהתאם לציפיות.
- במקביל להודעת הריבית עדכן הבנק המרכזי של יפן את תחזיות הצמיחה והאינפלציה לשנים 2017-2018, וכן פרסם את התחזיות לשנת 2019. בתוך כך, עודכנו תחזיות הצמיחה במעט כלפי מעלה, בעוד תחזיות האינפלציה עודכנו במעט כלפי מטה.

סקירה כלכלית שבועית

3 במאי 2017

- שיעור האבטלה ביפן נותר בחודש מרץ ברמה נמוכה היסטורית.
- קצב האינפלציה (שיעור השינוי ביחס לחודש המקביל אשתקד) של מדד המחירים לצרכן ביפן רשם בחודש אפריל עלייה, המשך לרמה החיובית בה שוהה קצב האינפלציה מאז הרבעון הרביעי של 2016. קצב האינפלציה של מדד הליבה מצוי ברמה שלילית.

סקירה כלכלית שבועית

3 במאי 2017

תוכן עניינים

6	המיקוד השבועי - מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל
6	הקדמה
7	עיקרי הממצאים
8	אי השוויון ותחולת המס לפי עשירונים
11	מס הכנסה על יחידים ומע"מ
14	בארץ
14	סחר חוץ
15	מדיניות פискаלית
16	פעילות ריאלית
17	שוק העבודה
18	הלכי רוח
20	עולם
20	ארה"ב
22	אירופה
24	אסיה

שיעורי השינוי המוצגים בסקירה זו הם בניכוי עונתיות; שיעורי השינוי החודשיים הם לעומת חודש קודם; חישוב שיעורי השינויים הרבעוניים מתייחס לחודשים הזמינים ברבעון¹; ושיעור השינוי ב- 12 החודשים האחרונים מתבסס על נתונים מקוריים.

¹ לדוגמה, אם קיימים נתונים לחודשים אפריל ומאי 2017 בלבד, נחשב את שיעור השינוי של ממוצע חודשים אלו לעומת ממוצע החודשים ברבעון הראשון של 2017.

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

הקדמה

מטרת גביית המסים היא לממן את ההוצאה הציבורית, בדרך היעילה והצודקת ביותר. מערכת מס יעילה היא זו שהשפעתה על הפעילות הכלכלית הכי פחות מזיקה, ואילו מערכת מס צודקת תימדד על ידי כוחה לצמצם את אי השוויון בחלוקת ההכנסות בין משקי בית.

הטוענים שמערכת המס בישראל פרוגרסיבית מאוד מסתמכים על פרק מודל המס בדו"ח השנתי של מינהל הכנסות המדינה. הפרק מוקדש לחלוקת ההכנסה החייבת במס הכנסה ולתחולת המסים הישירים על היחיד (מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ומס בריאות). מקור הנתונים של מודל המס הם הדוחות השנתיים של חייבי דיווח למס הכנסה והדיווחים של המנכ"ם במקור, בעיקר המעסיקים והבנקים.

על פי פרק מודל המס, אכן מעל 50 אחוזים מהאוכלוסייה נמצאת מתחת לסף המס, דהיינו אינם חייבים במס, בעוד ששני העשירונים העליונים משלמים 90 אחוזים מהמס. אולם נתונים אלה מתייחסים רק למס הכנסה על יחידים, שבעליל לא מייצג את כלל המסים. בשנת 2014 הסתכמו הכנסות הממשלה הרחבה ממסים ב-341 מיליארד ש"ח ומס הכנסה על יחידים היווה 18 אחוזים בלבד מסכום זה (ראה לוח ש2). אומנם פרק מודל המס מציג, לצד תחולת מס הכנסה על יחידים, גם את תחולת דמי ביטוח לאומי (ללא חלק המעביד) ומס בריאות, אך משקל סך מסים אלו יחד נותר נמוך – כ-30 אחוזים מכלל המסים.

מקור חלופי להתפלגות ההכנסה ברוטו ולחלוקת המסים הוא סקר הוצאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אך גם כאן הפרסום מכסה אותם 30 אחוזים מכלל המסים, דהיינו את מס הכנסה על יחידים, את דמי ביטוח לאומי (ללא חלק המעביד) ואת מס בריאות (להלן מסים על פי חישוב מצומצם).

תחולת מסים אלו שונה מאוד מתחולת שאר המסים שהם הרבה פחות פרוגרסיביים (לדוגמא, מס קנייה על כלי רכב) ואף רגרסיביים (לדוגמא, מע"מ), כך שהתמונה המתקבלת מהחישוב המצומצם מטעה. בפרק שיוקדש לתחולת המסים, ושיפורסם במלואו בדו"ח השנתי הבא של מינהל הכנסות המדינה, יורחב החישוב למסים נוספים – מע"מ, מס חברות, מכס, ביטוח לאומי על המעביד, בלו דלק, מס על סיגריות, מסים על רכב, ארנונה למגורים ועוד, שיחד עם המסים על פי החישוב המצומצם, מהווים כ-80 אחוזים מכלל הגבייה (להלן מסים על פי חישוב מורחב, ראה לוח ש2). מסים שנתרו עדיין מחוץ לתחשיב הם מסים שקשה לשייכם למשקי בית, וביניהם מסים שהממשלה משלמת לעצמה (כגון מע"מ עוסקים על הצריכה הציבורית ומע"מ מלכ"רים) וארנונה לעסקים.

עד לפרסום הפרק המלא, תוצג במיקוד זה תחולת המס בשנים 2013 ו-2014, על פי החישוב המורחב ולפי עשירוני הכנסה. בפרק המלא, יוצגו בנוסף ניתוחים של תחולת המס לפי פרמטרים נוספים, כמו דירוג סוציואקונומי של ישוב המגורים ומוצא של ראש משק בית יהודי.

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

עיקרי הממצאים

- נמצא כי מערכת המס הרבה פחות פרוגרסיבית מהתמונה העולה מהחישוב המצומצם. בעוד שהמסים על פי החישוב המצומצם הקטינו את האי שוויון בחלוקת ההכנסות באופן משמעותי (בשנת 2014, מדד גייני לפני מס עמד על 0.412 והוא ירד אחרי מס ב-10 אחוזים ל-0.371), על פי החישוב המורחב הקטינו המסים את האי שוויון בכ-3 אחוזים בלבד (מדד גייני קטן לאחר מס ל-0.398).
- בשנת 2013 המסים, על פי החישוב המורחב, הקטינו את האי שוויון ב-6 אחוזים, דהיינו מידת הפרוגרסיביות של המסים צומצמה בשנת 2014, בעיקר כתוצאה מהעלאת שיעור המע"מ (בממוצע שנתי) מ-17.5 אחוזים שנתי בשנת 2013, ל-18 אחוזים בשנת 2014.
- חלקו של העשירון העליון בהכנסה כספית ברוטו היה, בשנת 2014, 28.2 אחוזים, בעוד שחמשת העשירונים התחתונים יחד הסתפקו ב-23.8 אחוזים מהכנסה הכספית ברוטו. יש לציין שהכנסה זו כוללת הכנסה כלכלית (מעבודה ומהון) וכן הכנסה מתשלומי העברה. העשירונים התחתונים נסמכים יותר על תשלומי העברה, כך שחלקם בהכנסה הכלכלית נמוך אף יותר.
- במעבר מההכנסה ברוטו להכנסה נטו, מערכת המס מקטינה, כמצופה, את חלקו של העשירון העליון (ראה תרשים ש1). אולם, באופן מפתיע יורד גם חלקו של העשירון התחתון, דהיינו חלקו של עשירון זה בהכנסה נטו נמוך מחלקו בהכנסה ברוטו. לעשירון זה חיסכון שלילי ועל ההוצאה שלו מוטלים מסים ללא קשר להכנסתו.
- למעט, כאמור, העשירון העליון והתחתון, לשאר העשירונים חלק גדול יותר בהכנסה נטו מאשר בהכנסה ברוטו.
- במסים בחישוב המצומצם, מס ההכנסה על יחידים הוא הפרוגרסיבי ביותר. חלוקת דמי הביטוח הלאומי פרוגרסיבית אף היא, אך במידה פחותה. מס הבריאות הוא עוד פחות פרוגרסיבי.
- בין המסים שהתווספו לחישוב, המע"מ הוא הרגרסיבי ביותר. גם הארנונה (למגורים) רגרסיבית, במידה כמעט שווה למע"מ. לעומת זאת, מס החברות מאוד פרוגרסיבי. הפרוגרסיביות של מס הכנסה על יחידים לעומת הרגרסיביות של המע"מ משתקפות היטב בתרשים ש2. חלקם של העשירונים הראשון עד השביעי בתשלום מס הכנסה קטן יותר מחלקם בהכנסה ברוטו. בעוד שחלקם של העשירונים ה-9 וה-10 בתשלום מס הכנסה גדול יותר מחלקם בהכנסה ברוטו. לעומת זאת, במע"מ מתקבלת תמונה הפוכה.

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

אי השוויון ותחולת המס לפי עשירונים

לוח ש' 1 מציג את חלקם של משקי הבית בהכנסה כספית ברוטו, בתשלומי המסים ובהכנסה כספית נטו, לפי עשירונים.

בשנת 2014, חלקם של חמשת העשירונים התחתונים בהכנסה כספית ברוטו עמד על 23.8 אחוזים, בעוד שחלקו של העשירון העליון לבדו עמד על 28.2 אחוזים. מדד גייני של ההכנסה ברוטו עמד על 0.412. המסים, בחישוב המצומצם, פרוגרסיביים – חמשת העשירונים התחתונים שלמו 11.0 אחוזים מהמס, פחות מחצי מחלקם בהכנסה ברוטו, והעשירון העליון שילם 45.1 אחוזים מהמס, קרוב לפי 2 מחלקו בהכנסה ברוטו. כתוצאה מכך, מדד גייני של ההכנסה נטו, על פי החישוב המצומצם, ירד ל-0.371. מדד Reynolds-Smolensky (להלן מדד R-S), שהוא ההפרש בין מדדי גייני ברוטו ונטו הוא לכן 0.042, והוא מצביע על צמצום של 10 אחוזים באי שוויון.

בסיכום ביניים, נראה לכן שהמסים בישראל, על פי החישוב המצומצם, פרוגרסיביים למדי. אולם זוהי תמונה מטעה המבוססת על תחולה של כ-30 אחוזים מהמסים בלבד שאינם מיצגים את כלל המסים. שאר המסים רגרסיביים – חלקם של העשירונים הנמוכים במסים אלו גבוה מחלקם בהכנסה ברוטו בעוד שחלקו של העשירון העליון במסים אלו נמוך מחלקו בהכנסה ברוטו.

אם נרחיב את הניתוח ל-80 אחוזים מהמסים, מתברר שהמסים על פי החישוב המורחב עדיין פרוגרסיביים אבל הרבה פחות מהמסים על פי החישוב המצומצם. בעוד שמדד גייני של ההכנסה נטו על פי החישוב המצומצם עומד כאמור על 0.371, אותו מדד על פי החישוב המורחב הוא 0.398 ולכן מדד R-S שווה ל-0.042 על פי החישוב המצומצם מצטמצם ל-0.014 בלבד על פי החישוב המורחב, דהיינו המסים מצמצמים את אי השוויון ב-3 אחוזים בלבד, ולא ב-10 אחוזים כפי שעולה מהחישוב המצומצם.

דרך חלופית היא להשוות את חלקם של העשירונים השונים בהכנסה ברוטו לעומת חלקם במסים. כמו בחישוב המצומצם, גם בחישוב המורחב חלקם של חמשת העשירונים הנמוכים במסים נמוך מחלקם בהכנסה ברוטו (21.8 אחוזים לעומת 23.8 אחוזים, בהתאמה) וחלקו של העשירון העליון במסים גבוה מחלקו בהכנסה ברוטו (33.0 אחוזים לעומת 28.2 אחוזים, בהתאמה), אך בפערים קטנים יותר מאשר בחישוב המצומצם.

לוח ש' 1 מציג גם את התוצאות לשנת 2013. גם בשנה זו, המסקנה העיקרית היא שהניתוח על פי החישוב המצומצם מטעה, ומידת הפרוגרסיביות של מערכת המס, כפי שהיא משתקפת בחישוב המורחב, מצומצמת למדי. עוד עולה כי במעבר משנת 2013 לשנת 2014, חל גידול במדד גייני של ההכנסה נטו על פי החישוב המורחב מ-0.385 ל-0.398, בהתאמה. גידול זה הוא תוצאה של גידול מזערי באי שוויון בחלוקת ההכנסה ברוטו, ירידה בפרוגרסיביות של המסים הישירים ועלייה

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

ברגרסיביות של המסים העקיפים, בעיקר המע"מ ששיעורו, בממוצע שנתי, עלה מ-17.5 אחוזים בשנת 2013 ל-18 אחוזים בשנת 2014.

לוח ש 1 – התפלגות ההכנסה על פני עשירונים והשפעת כלל המסים על צמצום אי השוויון
א. בשנת 2014

ממד R-S	גייני	ממוצע למשק בית בחודש, בש"ח	עשירונים (באחוזים)				ההכנסה והמסים
			סה"כ	10	9-6	5-1	
	0.412	18,329	100.0	28.2	48.0	23.8	הכנסה כספית ברוטו
		3,180	100.0	45.1	44.0	11.0	סך מסים על פי החישוב המצומצם
		4,285	100.0	24.0	46.3	29.8	סך מסים שהתווספו לחישוב
		7,465	100.0	33.0	45.3	21.8	סך מסים על פי החישוב המורחב
0.042	0.371	15,149	100.0	24.6	48.9	26.5	הכנסה כספית נטו על פי החישוב המצומצם
0.014	0.398	10,864	100.0	24.9	49.9	25.2	הכנסה כספית נטו על פי החישוב המורחב

ב. בשנת 2013

ממד R-S	גייני	ממוצע למשק בית בחודש, בש"ח	עשירונים (באחוזים)				ההכנסה והמסים
			סה"כ	10	9-6	5-1	
	0.410	17,712	100.0	27.6	48.3	24.1	הכנסה כספית ברוטו
		3,089	100.0	46.8	42.8	10.5	סך מסים על פי החישוב המצומצם
		4,121	100.0	24.5	46.3	29.3	סך מסים שהתווספו לחישוב
		7,211	100.0	34.0	44.8	21.2	סך מסים על פי החישוב המורחב
0.046	0.364	14,622	100.0	23.6	49.4	27.0	הכנסה כספית נטו על פי החישוב המצומצם
0.025	0.385	10,501	100.0	23.3	50.7	26.1	הכנסה כספית נטו על פי החישוב המורחב

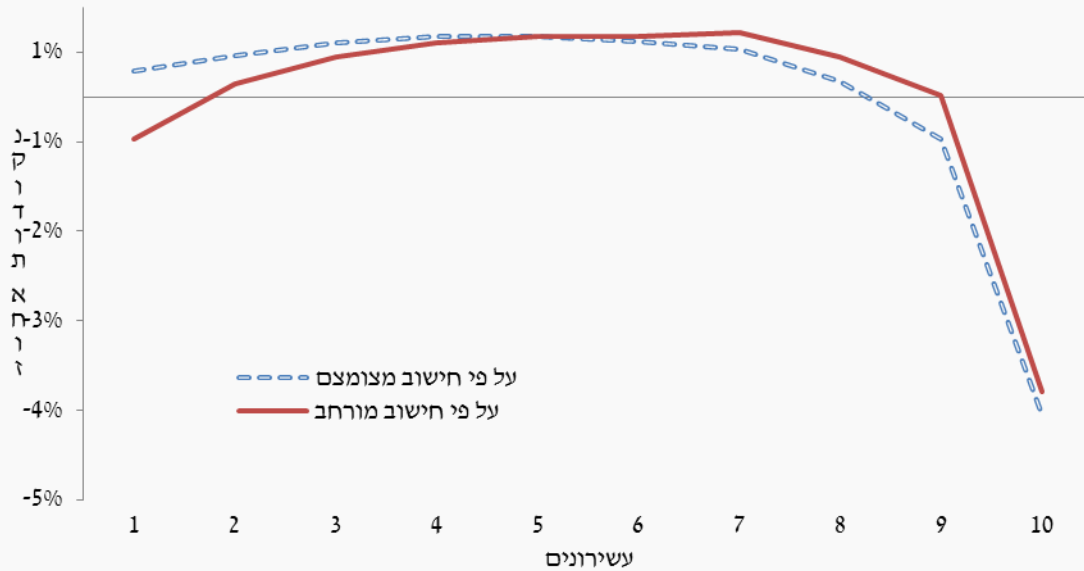
מקור: סקר הוצאות משקי הבית, למ"ס ועיבודי אגף הכלכלן הראשי

תרשים ש 1 מציג כיצד מערכת המס משפיעה על חלוקת ההכנסות. לדוגמא, החלק של העשירון העליון לפני מס הוא 28.2 אחוזים, ואילו חלקו בהכנסה נטו, על פי החישוב המורחב, הוא 24.9 אחוזים, דהיינו ירידה של 3.3 נקודות אחוז. נראה כי מערכת המס מקטינה את חלקם בהכנסה של העשירונים הקיצוניים, ומגדילה את חלקם בהכנסה של העשירונים המרכזיים. העשירונים ה-1 וה-10 הם היחידים שחלקם בהכנסה קטן כתוצאה ממערכת המס. חלקם של עשירונים 8-2 גדל, ואילו של העשירון התשיעי לא השתנה.

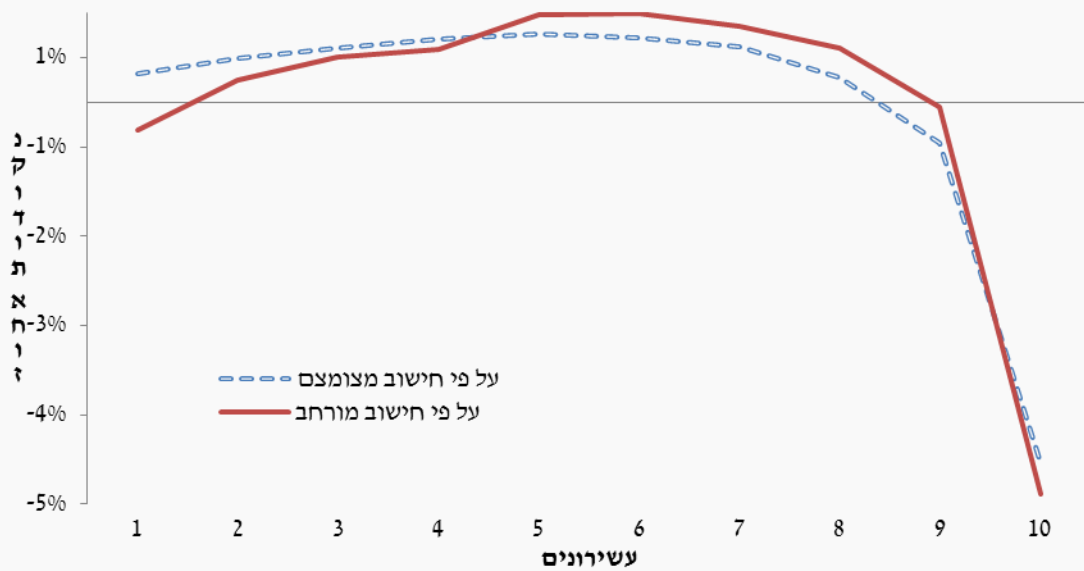
המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

תרשים ש 1 – השפעת מערכת המס על חלוקת ההכנסות בישראל לפי עשירונים²
א. בשנת 2014

ב. בשנת 2013

מקור: סקר הוצאות משקי הבית, למ"ס ועיבודי אגף הכלכלן הראשי

² השפעת מערכת המס נמדדת על ידי ההפרש בין החלק בהכנסה נטו לחלק בהכנסה ברוטו.

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

מס הכנסה על יחידים ומע"מ

שני סוגי מסים המעניינים במיוחד הם מס ההכנסה על יחידים והמע"מ. שני מסים אלו היוו יחד בשנת 2014 כ-45 אחוזים מהכנסות המדינה ממסים ומתשלומי חובה. גביית מס ההכנסה על יחידים הסתכמה ב-62.7 מיליארד ש"ח וגביית המע"מ הסתכמה ב-85.7 מיליארד ש"ח.

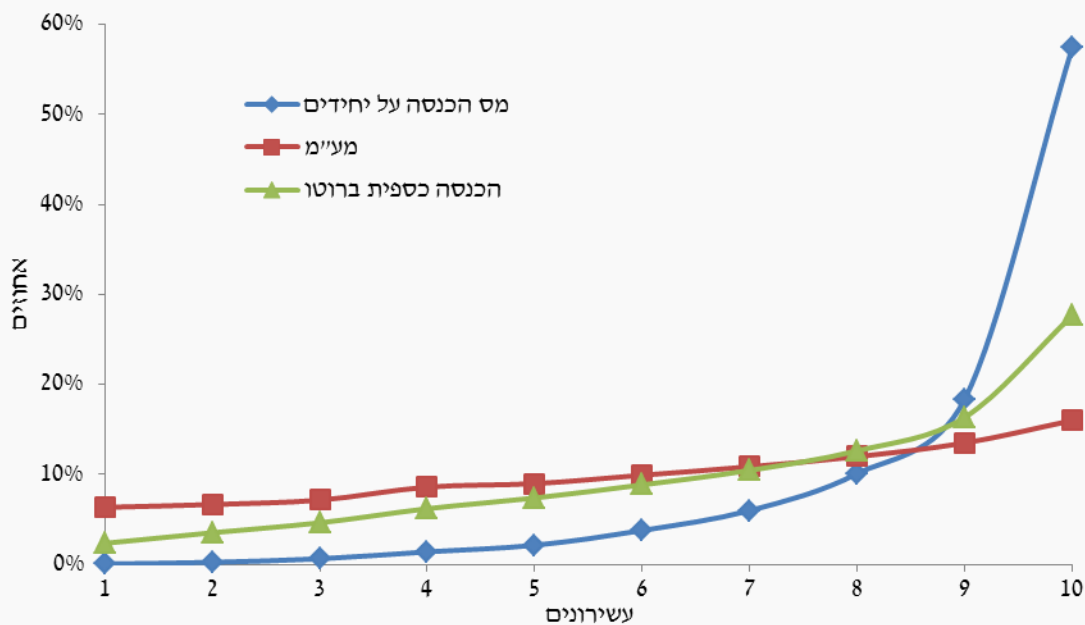
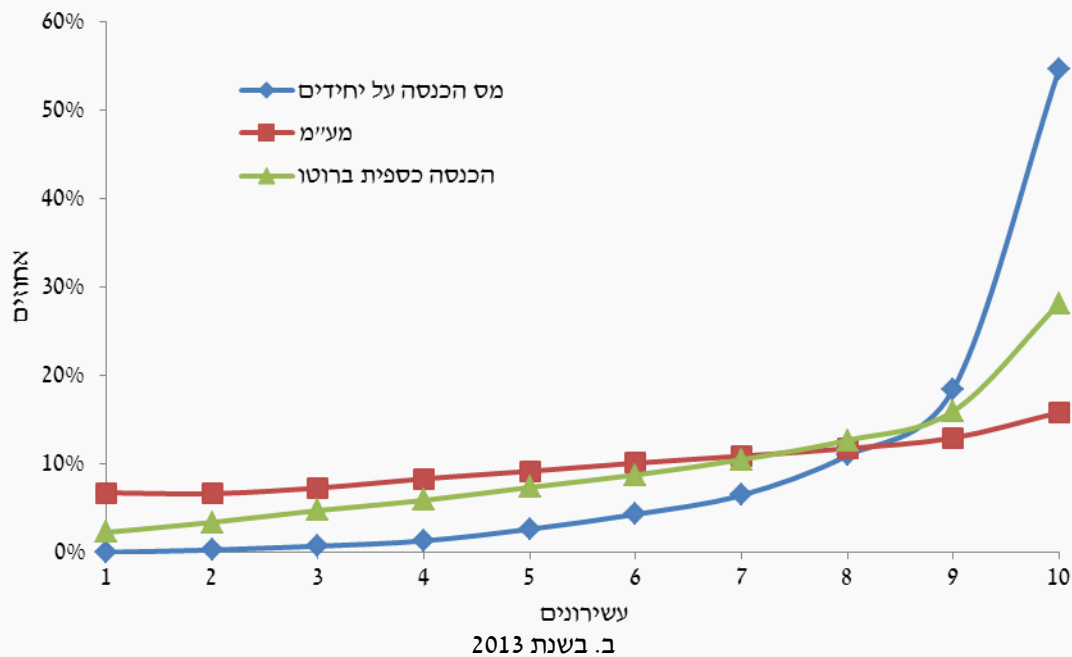
כפי שניתן לראות מתרשים ש2, מס ההכנסה על יחידים הוא מס פרוגרסיבי. העשירון העליון משלם 55 אחוזים מכלל תשלומי מס זה, הרבה יותר מחלקו בהכנסה ברוטו. גם העשירון התשיעי משלם יותר מחלקו בהכנסה ברוטו, אם כי בהפרש קטן, בעוד שחלקם של העשירונים הראשון עד השביעי בתשלום מס הכנסה קטן יותר מחלקם בהכנסה ברוטו. לעומת זאת, במע"מ מתקבלת תמונה הפוכה - חלקם של העשירונים הנמוכים בתשלום המע"מ גבוה מחלקם בהכנסה ברוטו בעוד שחלקם של העשירונים העליונים בתשלום המע"מ נמוך מחלקם בהכנסה ברוטו. חשוב להדגיש כי בחינה השאלה האם מערכת מס היא צודקת צריכה להיבדק על כלל המסים ולא באופן פרטני על כל מס ומס בנפרד. לכן, גם אם נראה שהמע"מ הוא מס רגרסיבי, אין להסיק מכך למשל שיש לאמץ שיעורי מע"מ דיפרנציאליים, כפי שנידון בהרחבה בפרק המע"מ בדו"ח השנתי 2013-2014.

לסיכום, בחינה של כלל מערכת המס, כפי שנעשה במיקוד זה, מלמדת שלישאל מערכת מס פרוגרסיבית אם כי במידה פחותה ממה שניתן היה לחשוב מניתוח תחולת המסים הישירים בלבד.

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

תרשים ש 2 – התפלגות גביית הכנסה כספית ברוטו, מס הכנסה על יחידים ומע"מ על פני עשירונים באחוזים
א. בשנת 2014

מקור: סקר הוצאות משקי הבית, למ"ס ועיבודי אגף הכלכלן הראשי

המיקוד השבועי

מידת הפרוגרסיביות של מערכת המס בישראל

לוח ש 2 – ניתוח החלק הנכלל בחישוב תחולת המסים במיקוד זה מכלל הגבייה לשנת 2014

הערות	החלק שנכלל בחישוב תחולת המס במיקוד זה	סך הגבייה במיליארדי ש"ח	מס
	80%	341.7	סך מסים
	100%	62.2	מס הכנסה על יחידים
	100%	20.2	ביטוח לאומי למעט מעביד
	100%	19.8	מס בריאות
מס מצריכה פרטית בלבד	80%	87.8	מע"מ עוסקים
	100%	32.8	מס חברות
	100%	16.2	ביטוח לאומי מעביד
ארנונה למגורים בלבד	40%	27.3	מסי רשויות מקומיות
דלק לכלי רכב בלבד	70%	17.4	מס קניה - דלקים
	100%	9.8	מס קניה - כלי רכב
	100%	6.4	מס קניה - טבק
	100%	0.9	מס קניה - אלכוהול
מס קניה על מוצרי אלקטרוניקה נבחרים בלבד	50%	0.5	מס קניה - אחר
מכסים שניתן לייחס למשקי בית בלבד	60%	2.8	סך מכס
מס שבח ומס רכישה על מבני מגורים בלבד	40%	7.8	מסי נדל"ן
	100%	4.1	אגרות כלי רכב
מסים הנכללים בחישוב מס הכנסה על יחידים בלבד	50%	7.3	שוק ההון ודיבידנד
	0%	15.1	מע"מ מלכ"ר ופיננסי והיטל מעסיקים
	0%	3.6	אחר ושאר האגרות

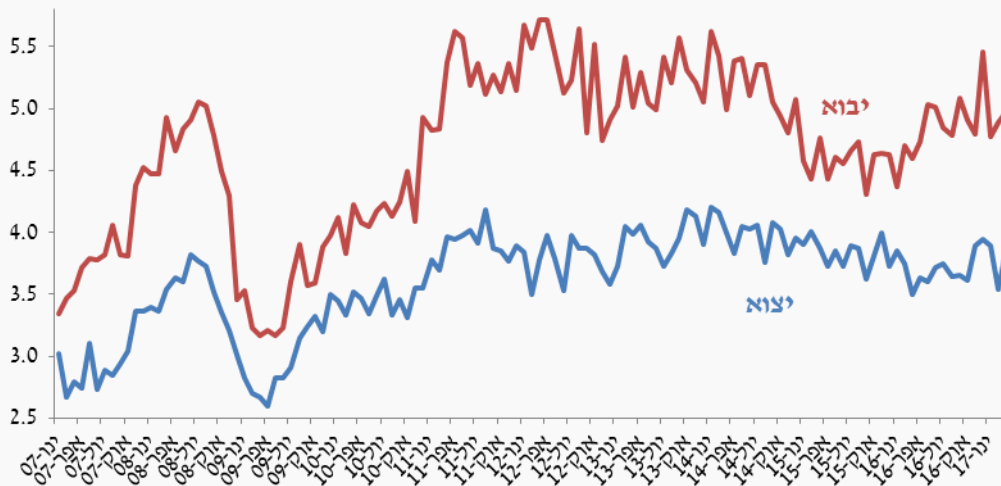
סחר חוץ³

- בחודש מרץ נרשמה ירידה חדה בגירעון בסחר החוץ הישראלי בהשוואה לחודש פברואר, וזאת בשל עלייה חדה ביצוא הסחורות (8.6 אחוזים) בהשוואה לעלייה מתונה ביבוא הסחורות (1.6 אחוזים, ראה תרשים א1). על אף הצמצום בגירעון המסחרי שנרשם בחודש מרץ, הגירעון המצטבר ברבעון הראשון של השנה רשם עלייה משמעותית ביחס לגירעון שנרשם ברבעון המקביל אשתקד (עלייה של 28.4 אחוזים). הגידול האמור ברבעון הראשון מיוחס לקיפאון שנרשם ביצוא הסחורות (גידול מזערי של 0.3 אחוז), בעוד ביבוא הסחורות נרשם גידול של 5.6 אחוזים. התחזקות השקל בחודשים האחרונים מכבידה אף היא על יצוא הסחורות ומנגד תומכת ביבוא. סך היצוא והיבוא שנרשמו בחודש מרץ גבוהים מהממוצע החודשי שנרשם בשנת 2016.
- הגידול ביצוא הסחורות בחודש מרץ לעומת החודש הקודם בא לידי ביטוי בעלייה מהירה ביצוא התעשייתי, שקוזה במקצת בירידה ביצוא החקלאי. ביצוא התעשייתי (ללא יהלומים מעובדים) נרשמה בחודש מרץ עלייה בשיעור של 10.0 אחוזים בהשוואה לחודש קודם (בו נרשמה ירידה חדה). העלייה ביצוא התעשייתי באה לידי ביטוי בעלייה ביצוא ברמות הטכנולוגיה הגבוהות. בלטה במיוחד העלייה בענפי הטכנולוגיה העילית שרשמו עלייה של 24.8 אחוזים בהשוואה לחודש קודם (לאחר ירידה של 15.9 אחוזים שנרשמה בחודש פברואר), על רקע עלייה של כ- 150 אחוזים ביצוא התרופות מרמת השפל שנרשמה בחודש הקודם. ענפי הטכנולוגיה העילית-מעורבת רשמו עלייה מתונה יותר (4.7 אחוזים). מנגד, בענפי הטכנולוגיה המסורתית והמסורתית מעורבת נרשמה ירידה שקיזה באופן חלקי את העלייה ביצוא התעשייתי.
- מבחינת היבוא, נראה כי העלייה ביבוא בחודש מרץ, נבעה מעלייה ביבוא מוצרי השקעה (6.1 אחוזים) ומעלייה ביבוא מוצרי צריכה (4.1 אחוזים) ביחס לחודש פברואר. העלייה ביבוא מוצרי השקעה נבעה ברובה מעלייה ביבוא כלי רכב (הן של מכוניות נוסעים לצרכים עסקיים והן של משאיות, טנדרים ואוטובוסים), המשך תיקון לרמה הנמוכה שנרשמה בחודש ינואר 2017 על רקע הקדמת רכישת המכוניות לסוף שנת 2016 בשל שיקולי מס). העלייה ביבוא מוצרי הצריכה מיוחסת לגידול ביבוא של מוצרים בני קיימא (שהושפעה אף היא מעלייה חדה ביבוא כלי רכב פרטיים). ביבוא מוצרים לצריכה שוטפת נרשמה ירידה.

³ כל הנתונים הינם בדולרים שוטפים, ולא כוללים אניות, מטוסים ויהלומים, אלא אם צוין במפורש אחרת.

בארץ

תרשים א1: יצוא ויבוא הסחורות
ללא אניות, מטוסים ויהלומים, מיליארדי דולרים

מקור: למ"ס

מדיניות פискаלית

- סוכנות הדירוג פיץ' (Fitch) אשררה את דירוג האשראי של ישראל ללא שינוי ברמה של A+ עם תחזית יציבה (סוכנות הדירוג העלתה בנובמבר 2016 את דירוג האשראי של ישראל לרמתו הנוכחית). על פי סוכנות הדירוג, דירוג האשראי של ישראל מאזן בין חשבונות חיצוניים חזקים, חוסן מוסדי וביצועים מאקרו-כלכליים איתנים לבין יחס חוב ממשלתי לתוצר (62.2 אחוזים בסוף שנת 2016 - שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס), וסיכונים פוליטיים וביטחוניים.
- סוכנות הדירוג הדגישה כי החשבונות החיצוניים של ישראל נותרו חזקים בשנת 2016. המדינה רשמה עודף בחשבון השוטף בכל שנה החל משנת 2003, ויתרות המט"ח של בנק ישראל המשיכו להאמיר. פיץ' צופה כי מעמדה של ישראל כמלווה נטו יישמר. עוד ציינו בפיץ' כי פיתוח נוסף של משק הגז יספק תמיכה נוספת למאזן החיצוני של ישראל. סוכנות הדירוג ציינה לחיוב את הצמיחה בישראל בשנת 2016, שרשמה האצה על רקע שוק העבודה החזק והגידול בצריכה הפרטית, לצד התאוששות מסוימת בהשקעות. בפיץ' צופים כי הצמיחה בשנת 2017 תעמוד על 3.1 אחוזים. ביחס לאינפלציה סבורים בסוכנות הדירוג כי האינפלציה תגיע ליעד האינפלציה התחתון (1 אחוז) בסוף שנת 2017 או בתחילת 2018.
- האנליסטים בפיץ' מציינים לטובה את המוסדות ואת מערכת החינוך המפותחים של ישראל אשר הביאו ליצירת כלכלה מפותחת ומגוונת. מדד הפיתוח האנושי והתוצר לנפש הינם גבוהים מהחציון של מדינות הייחוס והסביבה העסקית מקדמת ומעודדת חדשנות, בפרט בקרב מגזר ההיי-טק.

בארץ

- מנגד ציינו בפיץ' כי דירוג האשראי של ישראל ימשיך להיות מוגבל על-ידי סיכונים פוליטיים וביטחוניים. בפיץ' מעריכים כי התקדמות נוספת בהפחתת יחס החוב הממשלתי לתוצר או הקלה מתמשכת בסיכונים הפוליטיים והביטחוניים יביאו לשיפור נוסף בפרופיל הדירוג של מדינת ישראל.

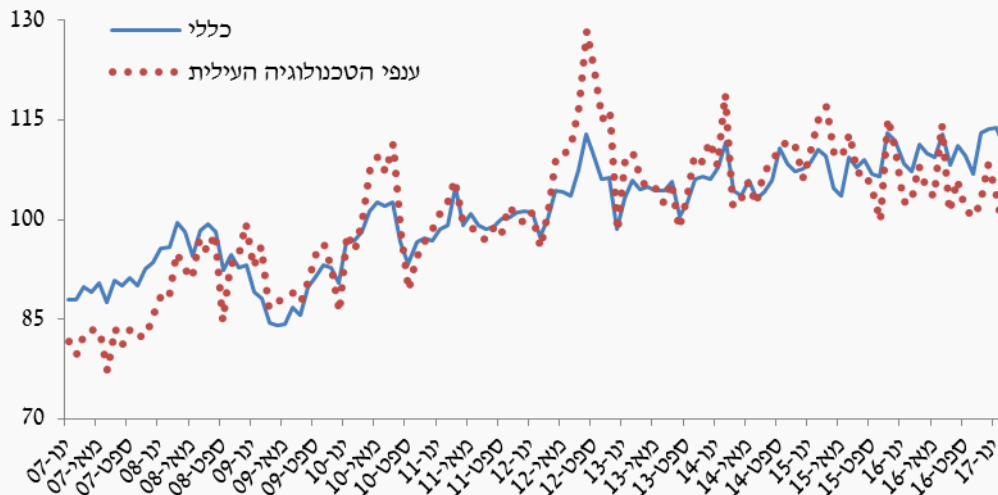
לוח א1: דירוג האשראי הנוכחי של ישראל ע"י חברות הדירוג הבינ"ל

A+ יציב	S&P
A+ יציב	פיץ'
A1 יציב	מודיס'

פעילות ריאלית

- מדד הייצור התעשייתי רשם בחודש פברואר 2017 ירידה של 2.5 אחוזים, מרמת השיא שנרשמה בחודש ינואר. הירידה באה לאחר שלושה חודשים רצופים בהם רשם המדד עלייה⁴. נסיגתו של המדד בחודש פברואר נבעה ברובה מירידה מהירה בענפי הטכנולוגיה העילית, ומירידה בענפי הטכנולוגיה המסורתית מעורבת, אשר קוזזו בחלקם בשל עלייה בענפי הטכנולוגיה העילית מעורבת. על אף הירידה בענפי הטכנולוגיה העילית, המדד הכולל מצוי ברמה גבוהה במקצת מהממוצע שנרשם בשנת 2016 (בעוד המדד לענפי הטכנולוגיה העילית נמוך מהממוצע).

תרשים א2: מדד הייצור התעשייתי
במחירים קבועים, ממוצע 2011 = 100

מקור: למ"ס

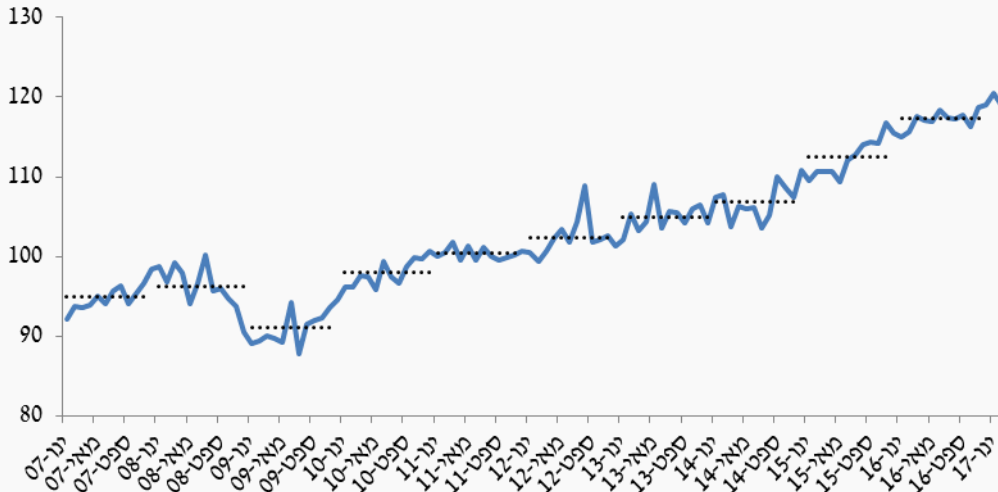
- מדד פדיון ענפי הכלכלה רשם בחודש פברואר 2017 ירידה של 1.4 אחוזים. הירידה באה לאחר שלושה חודשים רצופים בהם רשם המדד עלייה לכדי רמת שיא. ירידת המדד בחודש פברואר

⁴ נתוני חודש דצמבר 2016 עודכנו כלפי מעלה בעוד נתוני 2017 עודכנו כלפי מטה.

בארץ

2017 באה לידי ביטוי בשמונה מתוך שלושה עשר ענפי הכלכלה. הענף הכלכלי המרכזי במדד – תעשייה, כרייה וחציבה רשם ירידה של 4.2 אחוזים.

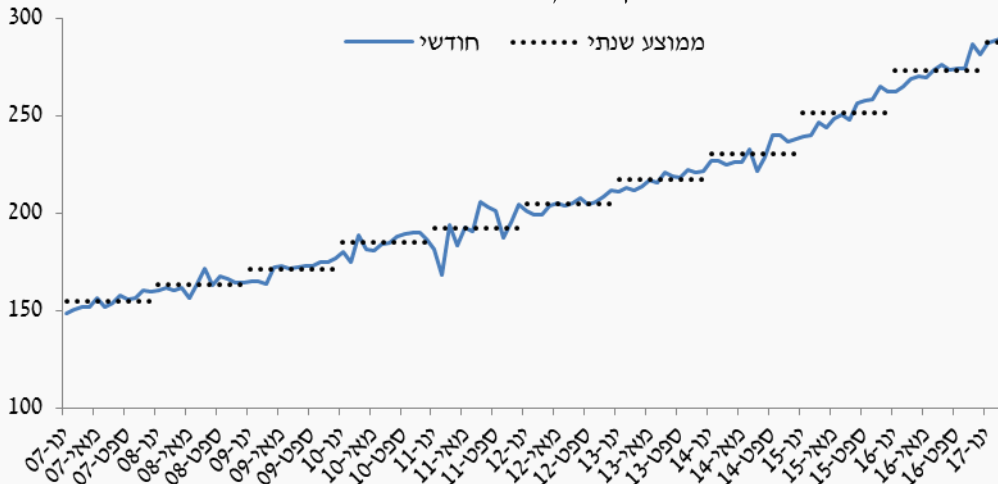
תרשים א3: מדד פדיון ענפי הכלכלה
במחירים קבועים, ממוצע 2011 = 100

מקור: למ"ס

- מדד הרכישות בכרטיסי האשראי רשם בחודש מרץ 2017 עלייה קלה של 0.5 אחוז, בהמשך לעלייה שנרשמה בחודשיים הראשונים של השנה. בתוך כך, רשם המדד רמת שיא, והוא גבוה משמעותית מהממוצע שנרשם בשנת 2016.

תרשים א4: מדד הרכישות בכרטיסי האשראי
במחירים קבועים, ממוצע 2002 = 100

מקור: למ"ס

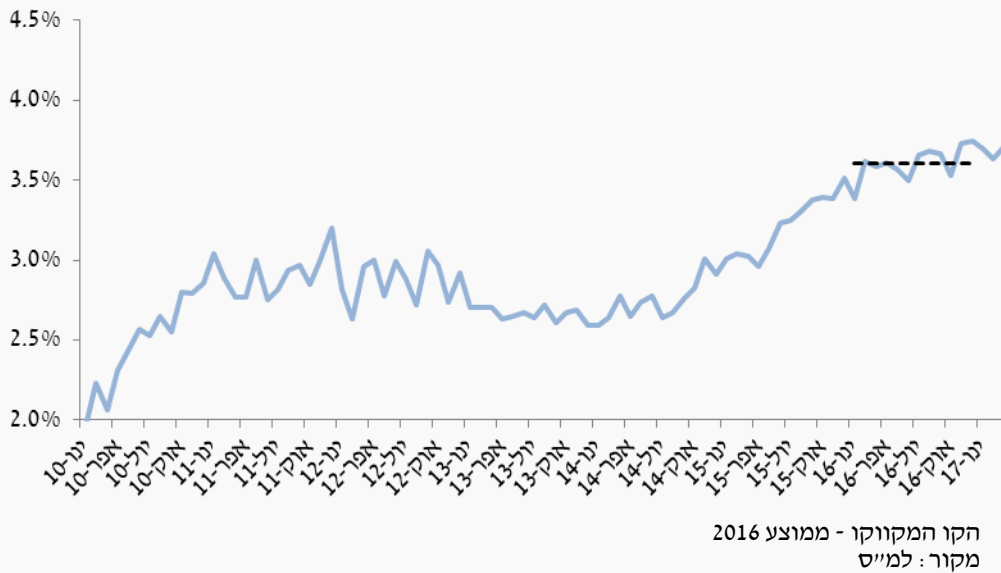
שוק העבודה

- בחודש מרץ 2017 עמד מספר המשרות הפנויות על 97.8 אלף משרות - גידול של 2.2 אחוזים בהשוואה לחודש פברואר. בכך רשם מספר המשרות הפנויות עלייה, לאחר חודשיים של

ירידות, לכדי רמתו הגבוהה ביותר שנרשמה עד כה בשנת 2017. מספר המשרות הפנויות שנרשם בחודש מרץ גבוה מהממוצע החודשי שנרשם בשנת 2016.

- הגידול האמור במספר המשרות התבטא בעלייה של 0.08 נקודת אחוז בשיעור המשרות הפנויות לכדי 3.72 אחוזים⁵. שיעור המשרות הפנויות, בדומה למדדים אחרים, ממשיך להעיד על חוזקו של שוק העבודה הישראלי. עוד עולה מנתוני הלמ"ס כי כ- 56 אחוזים מהמשרות הפנויות מצויות במחוזות תל אביב והמרכז.

תרשים 5א: שיעור המשרות הפנויות
מסך המשרות

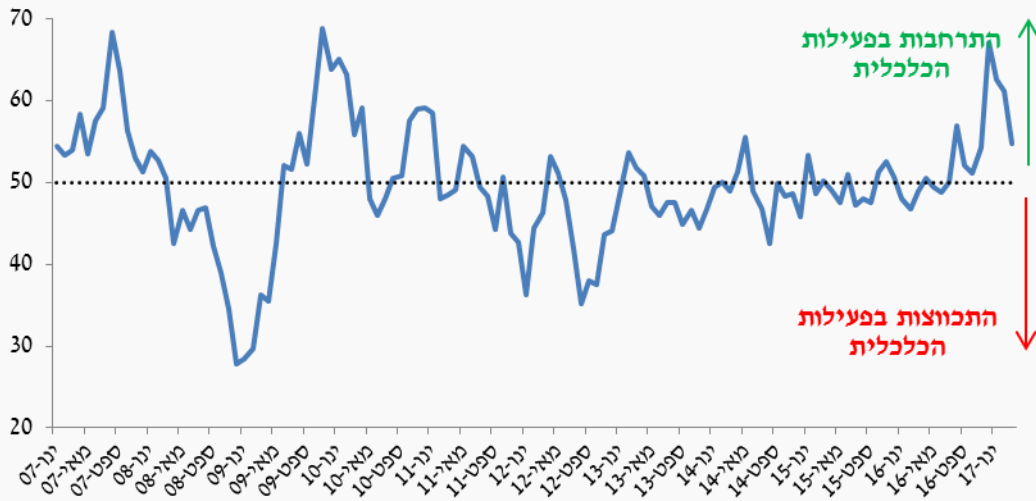
הלכני רוח

- מדד מנהלי הרכש של בנק הפועלים רשם בחודש מרץ ירידה חדה של 6.4 נקודות בהשוואה לחודש הקודם, לכדי 54.8 נקודות. בכך, רשם המדד ירידה זה חודש שלישי ברציפות, לאחר שבחודש דצמבר 2016 רשם המדד את רמתו הגבוהה ביותר מאז דצמבר 2009. בלטה במיוחד הירידה ברכיב ההזמנות ליצוא (שמצביע על התכווצות לראשונה מזה שבעה חודשים). על אף הירידה במדד מנהלי הרכש, רמת המדד מוסיפה להצביע, זה חודש תשיעי ברציפות, על התרחבות בפעילות הכלכלית. התנאים הגלובליים והצמיחה המהירה של המשק תומכים בהמשך התרחבות של הפעילות התעשייתית, אך מול זה ניצב האתגר של שחיקת הרווחיות כתוצאה מתיסוף של השקל.

⁵ שיעור המשרות הפנויות לחודש פברואר עודכן כלפי מעלה.

בארץ

תרשים 6: מדד מנהלי הרכש של בנק הפועלים
 נקודות, רמה נמוכה מ-50 נקודות מצביעה על צפי להתכווצות בפעילות הכלכלית

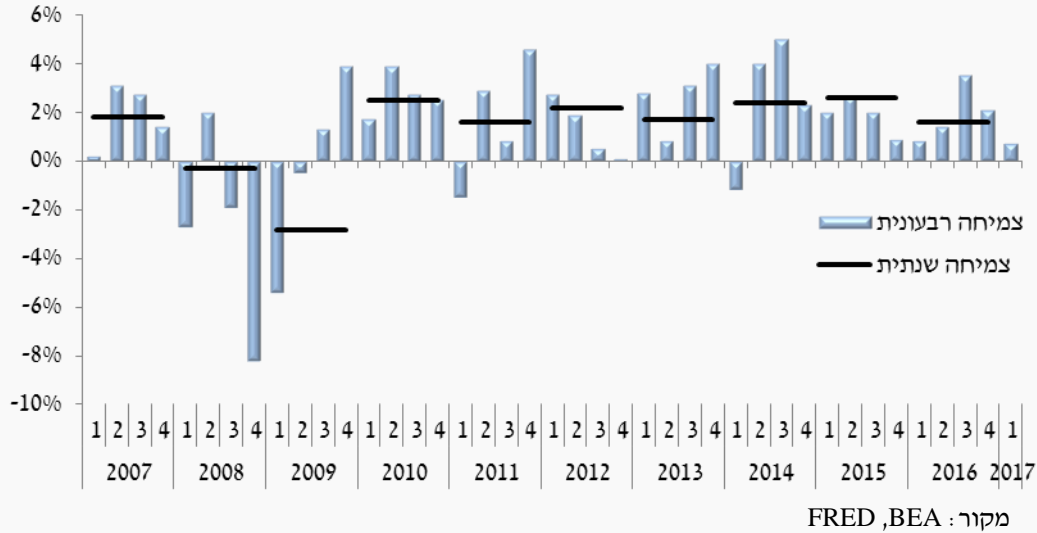
מקור: בנק הפועלים

ארה"ב

- ממשל טראמפ הציג באופן רשמי את רפורמת המס המתוכננת. עיקרי התכנית כוללים הורדה חדה במס החברות משיעור מס נוכחי של 35 אחוזים לכדי 15 אחוזים. חידוש נוסף המוצע ברפורמה הוא כי הורדת מס החברות תחול גם על חברות שאינן מוגדרות על פי חוק כתאגיד, הממוסות כיום על פי מס הכנסה אישי. הרפורמה גם מסדירה את נושא המיסוי של תאגידים אמריקאיים המצויים מחוץ לגבולות ארה"ב. במסגרתה, תשלמנה חברות אלה מס חד פעמי ולאחריה תשונה שיטת המס לכזו המבוססת טריטוריה, מה שיפתור את רווחי החברות המצויות מחוץ לארה"ב ממס בארה"ב (כיום שיטת המיסוי האמריקאי גובה מסים על בסיס פרסונאלי לפיו כל אזרח, ישות או חברה אמריקאיים בכל מקום בעולם חייבים במס בארה"ב).
- מבחינת מס הכנסה ישיר על הפרטים, הרפורמה כוללת הורדה של שיעורי המס וצמצום מדרגות המס משבע לשלוש בלבד, וכן מוצע בה ביטול המס על ירושות.
- רפורמת המס אינה כוללת את התייחסות למס על היבוא לארה"ב עליה דובר במסגרת המדיניות שנועדה לצמצם יבוא זר לארה"ב ולהגן על הייצור המקומי. כמו כן, על אף הצגתה הרשמית ע"י שר האוצר האמריקאי, כניסתה לתוקף של הרפורמה כפופה לאישור הקונגרס, והצפי כי הרפורמה תעבור עוד שינויים רבים עד לאישורה הסופי, והיא תהפוך למתונה יותר.
- על פי האומדן המוקדם, ברבעון הראשון של 2017 צמח התוצר האמריקאי ב- 0.7 אחוז בקצב שנתי (ראה תרשים ע1), שיעור צמיחה נמוך מהתחזיות והנמוך ביותר שנרשם מאז הרבעון הראשון של שנת 2014. מדובר בהאטה משמעותית לעומת הצמיחה שנמדדה ברבעון הרביעי של 2016 (2.1 אחוזים).
- ההאטה בקצב הצמיחה ברבעון הראשון מיוחסת להאטה משמעותית בצריכה הפרטית (שנבעה מירידה של רכישת מוצרים ברי קיימא), להאטה בהשקעות ולירידה במלאים ובהוצאות הממשלה.

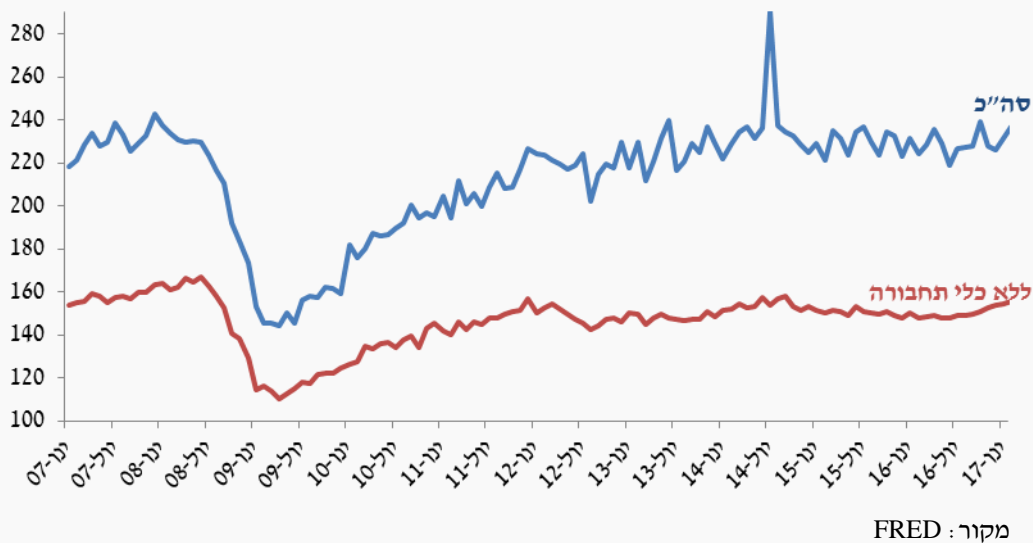
בעולם

תרשים ע1: קצב הצמיחה של התוצר האמריקאי
שיעור שינוי שנתי ושיעור שינוי רבעוני בקצב שנתי, במחירים קבועים

- בחודש מרץ 2017 נרשם גידול, מתון מהתחזיות, של 0.7 אחוז בהיקף ההזמנות החדשות של מוצרים בני קיימא, בהמשך לגידול המהיר שנרשם בחודשיים הראשונים של השנה. לגידול המהיר תרמו בעיקר הזמנות מוצרי תחבורה (בעיקר מטוסים). כך, הזמנות חדשות של מוצרים בני קיימא למעט כלי תחבורה (מדד הליבה) רשמו בחודש מרץ ירידה קלה של 0.2 אחוז, בניגוד לתחזיות. העלייה של המדד הכולל מעידה על גידול בצמיחת המגזר העסקי, שצפוי להתרחב אף יותר נוכח האפשרות להפחתת מסים בארה"ב. עם זאת, מסתמנת ירידה מסוימת בהשקעות העסקיות בפריטים מחוללי צמיחה כגון מחשבים, מנועים וציוד תקשורת.

תרשים ע2: הזמנות חדשות של מוצרים בני קיימא
מיליארדי דולרים

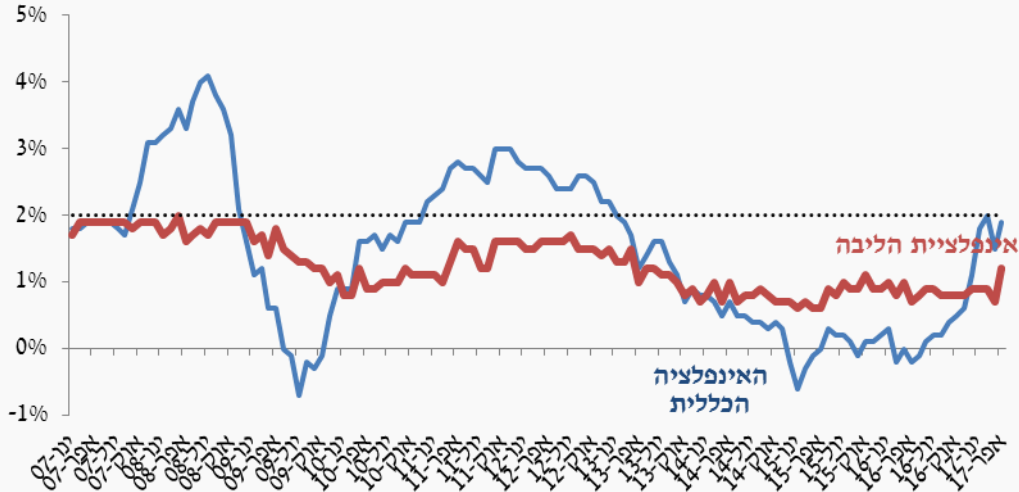
בעולם

אירופה

- הריבית במדינות גוש האירו נותרה ללא שינוי, בהתאם לתחזיות, ברמת השפל של 0.0 אחוז. במסגרת זאת, נותרה גם הריבית על פיקדונות הבנקים המסחריים ב- ECB ללא שינוי ברמה של -0.4 אחוז (ריבית שלילית). במקביל, אישרה מועצת המנהלים של הבנק כי תכנית הרכישות, במסגרתה רוכש הבנק מידי חודש אג"ח בשווי 80 מיליארד אירו, תמשך עד סוף חודש מרץ 2017. החל מאפריל 2017, קצב הרכישות החודשי יירד לכדי 60 מיליארד אירו עד סוף דצמבר 2017, או "מעבר לכך" אם יהיה צורך - ובכל מקרה עד שהבנק יראה "שינוי בתוואי האינפלציה לכיוון היעד של הבנק המרכזי".
- נשיא הבנק המרכזי, דראגי, ציין בנאומו כי כלכלת גוש האירו רשמה שיפור נוסף, ומנגד חל צמצום נוסף בגורמי הסיכון לתחזיות הכלכליות. פגישת הריבית הבאה שיקיים הבנק בחודש יוני צפויה להיות משמעותית, שכן הבנק יפרסם את תחזיות הצמיחה והאינפלציה החדשות, ותחזיות חיוביות צפויות להתחיל להכשיר את הקרקע להעלאת ריבית.
- על פי האומדן המוקדם, קצב האינפלציה (שיעור השינוי ביחס לחודש המקביל אשתקד) של מדד המחירים לצרכן במדינות גוש האירו רשם עלייה של 0.4 נקודת אחוז בחודש אפריל 2017, ועמד על שיעור של 1.9 אחוזים, מהיר מעט מהתחזיות. העלייה בקצב האינפלציה באה לאחר הירידה שנרשמה בחודש מרץ. זהו החודש האחד עשר ברציפות בו המדד חיובי, לאחר שבתחילת 2016 הייתה סביבת המדד שלילית. קצב האינפלציה קרוב מאד ליעד האינפלציה של ה- ECB. העלייה בקצב האינפלציה מיוחסת לעליית מחירי השירותים בחודש האחרון. במסגרת זו, נרשמה עלייה ל- 1.8 אחוזים בקצב האינפלציה במוצרי השירותים. קצב אינפלציה הליבה (בניכוי מחירי האנרגיה, המזון, האלכוהול והטבק), רשם האצה, ועמד על שיעור של 1.2 אחוזים אחוז, רמתו הגבוהה ביותר זה קרוב לארבע שנים. קצב האינפלציה בגוש האירו נושק ליעד האינפלציה של ה- ECB, העומד על 2.0 אחוזים. אך מנגד, קצב אינפלציה הליבה עדיין רחוק מיעד זה.

בעולם

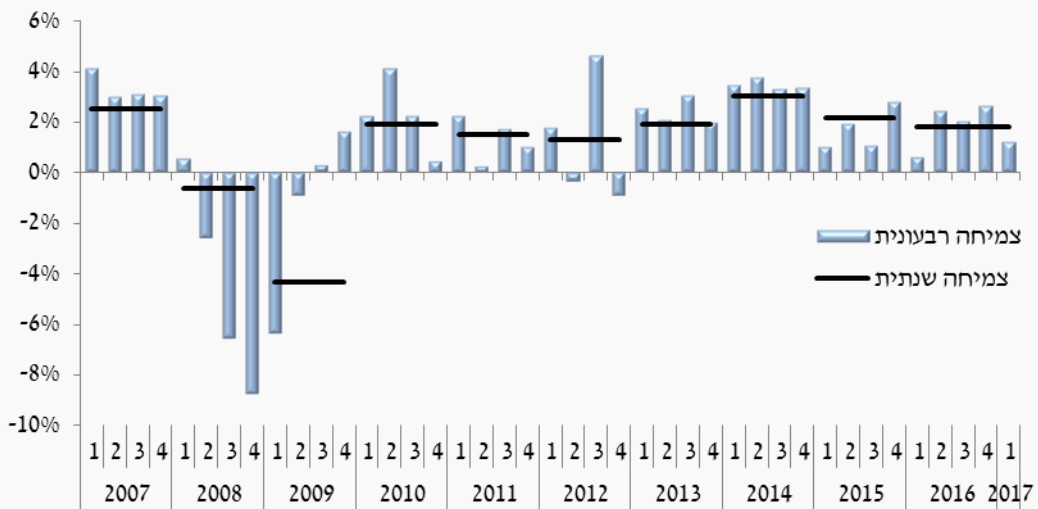
תרשים ע3: קצב האינפלציה ואינפלציית הליבה בגוש האירו
 שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן, כל חודש לעומת החודש המקביל לו אשתקד

מקור: Eurostat

- לפי האומדן הראשון לנתוני החשבונות הלאומיים בבריטניה לרבעון הראשון של שנת 2017, קצב הצמיחה של התוצר עמד על 1.2 אחוזים בקצב שנתי, האטה משמעותית ביחס לרבעון הקודם (2.7 אחוזים). על אף ההאטה, זהו הרבעון ה-17 ברציפות בו נרשמת בבריטניה צמיחה חיובית (בהשוואה לרבעון שקדם לו). ההאטה ברבעון הראשון מיוחסת להאטה בענפי השירותים, לירידה בהוצאות הצרכנים (שנבעה מעליית מחירים נוכח החלשות הליש"ט ועליית מחירי המוצרים המיובאים) ולהאטה בענף הבנייה.

תרשים ע4: קצב הצמיחה של התוצר הבריטי
 שיעור שינוי שנתי ושיעור שינוי רבעוני בקצב שנתי

מקור: ONS

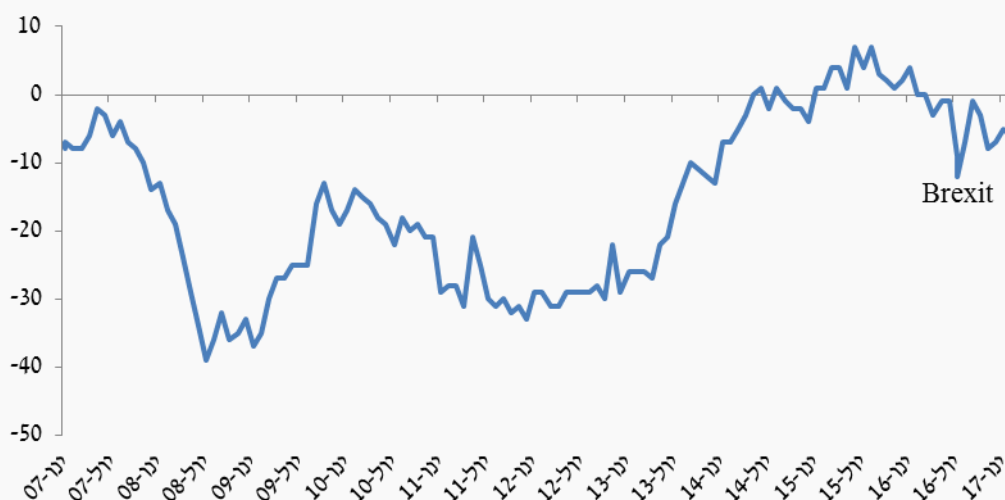
- מדד אמון הצרכנים בבריטניה רשם בחודש אפריל 2017, ירידה קלה של נקודת מדד, בהתאם לתחזיות, לכדי מינוס 7 נקודות, לאחר שבחודש מרץ נותר המדד ללא שינוי. הירידה בחודש

בעולם

אפריל מיוחסת לירידה בתפיסת המצב הכלכלי הנוכחי והעתיד, על רקע הפיחות של הפאונד, ההאצה בקצב האינפלציה והפעלת סעיף 50, שהחל את תהליך יציאת בריטניה מהאיחוד האירופי⁶. המדד מוסיף להצביע על פסימיות בקרב הצרכנים (רמה הגבוהה מרף של 0 נקודות מעידה על אופטימיות בקרב הצרכנים בבריטניה, בעוד רמה הנמוכה מ-0 מעידה על פסימיות).

תרשים 5: מדד אמון הצרכנים של GfK

רמה חיובית מצביעה על אופטימיות של הצרכנים, רמה שלילית על פסימיות

מקור: GfK, Forex Factory

אסיה

- הבנק המרכזי של יפן הותיר את הריבית ללא שינוי ברמתה השלילית של -0.1 אחוז, בהתאם לציפיות. החלטת הבנק באה על רקע חולשת המטבע היפני אל מול הדולר. במקביל הודיע הבנק כי קצב רכישות האג"ח יוותר ללא שינוי. עוד נמסר בהודעת הבנק כי על אף השיפור העקבי במצב הכלכלי, האינפלציה טרם התרוממה, וכי בכוונת הבנק המרכזי להמשיך במדיניות המרחיבה.
- במקביל להודעת הריבית עדכן הבנק המרכזי של יפן את תחזיות הצמיחה והאינפלציה לשנים 2017-2018, וכן פרסם את התחזיות לשנת 2019. בתוך כך, עודכנו תחזיות הצמיחה במעט כלפי מעלה בעוד תחזיות האינפלציה עודכנו במעט כלפי מטה. בהודעת הבנק צויין כי "כלכלת יפן פונה לעבר התרחבות מתונה, כאשר היצוא והתפוקה התעשייתית נמצאים במגמת עלייה". יחד עם זאת, כלכלני הבנק המרכזי ציינו כי הסיכונים לפעילות הכלכלית מוטים כלפי מטה.

⁶ סעיף 50 לאמנת ליסבון (שכוננה את האיחוד האירופי) קובע את הנהלים לפרישה מהאיחוד האירופי. הסעיף מקצה תקופה של שנתיים בו ינהלו האיחוד האירופי והמדינה הפורשת מו"מ על תנאי העזיבה. במהלך תקופת המו"מ מחויבת בריטניה לנהל האיחוד האירופי אך אינה יכולה לקחת חלק בקבלת ההחלטות.

בעולם

לוח ע1: תחזיות הצמיחה והאינפלציה של הבנק המרכזי של יפן באחוזים

	2019	2018	2017	
	0.7%	1.3%	1.6%	צמיחה
		(1.1%)	(1.5%)	
	1.9%	1.7%	1.4%	אינפלציה
		(1.7%)	(1.5%)	

* בסוגריים - תחזיות ינואר 2017
 מקור: BOJ - Central Bank of Japan

- שיעור האבטלה ביפן נותר במרץ ללא שינוי, ברמה 2.8 אחוזים, בניגוד לתחזיות לעלייה. שיעור האבטלה ביפן מצוי ברמה נמוכה היסטורית. שיעור הבלתי מועסקים ביפן הוא הנמוך בקרב מדינות ה-G7 והוא מסמל במקביל את הצלחתה של יפן כמו גם את אתגריה – הגידול בביקוש לעובדים בעוד אוכלוסיית המדינה מזדקנת. שיעור האבטלה הנמוך המעיד על ביקוש לעובדים אינו מוביל לעליית שכר ביפן. כלכלנים סבורים כי על אף שבתיאוריה, הפער בין ההיצע לביקוש לעובדים קובע את השכר, במשק היפני התפוקה והצמיחה הפוטנציאלית מכתיבים את השכר במשק.
- מדד המחירים לצרכן ביפן רשם עלייה זה חודש שלישי ברציפות (העלייה במדד המחירים תומכת בהמשך המדיניות המוניטארית המרחיבה שמקיים הבנק המרכזי של יפן). כך, קצב האינפלציה (שיעור השינוי ביחס לחודש המקביל אשתקד) של מדד המחירים לצרכן ביפן רשם בחודש אפריל עלייה, לכדי 0.2 אחוז, המשך לרמה החיובית בה שוהה קצב האינפלציה מאז הרבעון הרביעי של 2016. קצב האינפלציה של מדד הליבה (המדד ללא מזון ואנרגיה), מצוי ברמה שלילית של -0.1 אחוז.